

succulenta

MAANDBLAD VAN DE NEDERLANDS-BELGISCHE VERENIGING
VAN LIEFHEBBERS VAN CACTUSSEN EN ANDERE VETPLANTEN

47STE JAARGANG
NO. 11
NOVEMBER 1968

Toumeya papyracantha

Foto voorpagina

W. STERK

Deze soort is reeds meer dan 100 jaar bekend. Toch bleef het in de verzamelingen tot voor kort een zeldzame soort, die de naam had slecht te groeien en op den duur toch dood te gaan.

In de laatste jaren zijn meerdere importplantjes hiervan naar Europa gekomen. Hieruit is gebleken dat de soort nogal variabel is in de dikte van de plantjes, 2,5 cm tot 5 cm, en ook in de lengte van de platte papierachtige doorns en de grootte van de bloempjes.

Door importplantjes te enten, daarna af te snijden en opnieuw te enten krijgt men steviger plantjes, terwijl de onderstukken zeer sterk gaan spruiten en flinke meerkoppige plantjes vormen.

Er zijn ook exemplaren die altijd dun blijven. Als entstam is *Trichocereus spachianus* geschikt, hoewel de onderstam bij sterke groei erg kan worden uitgezogen. *Trichocereus pachanoi* is ook te gebruiken, maar kan door spruitvorming erg lelijk worden. *Eriocereus jusbertii* is voor deze kleine planten waarschijnlijk het beste.

Vooraf in België is het plantje de laatste jaren veel gekweekt en makkelijk verkrijgbaar. Bij goede behandeling bloeit het plantje ieder jaar wekenlang met mooie witte zijdeglanzende bloempjes. Maar ook zonder bloem is het een sieraad in iedere verzameling. In het wild wordt deze soort gevonden in Nieuw-Mexico, Arizona en Utah.

Volgens Benson groeien ze in Arizona op een hoogte van 1500 tot 1800 m. In de winter zal het daar beslist koud zijn en kan er zelfs sneeuw vallen. Het is nogal een groot risico met deze planten op eigen wortel kweekproeven te nemen. Waarschijnlijk zal in de winter koud en droog het beste zijn. Helaas gaan deze dingen bij ons meestal niet samen, behalve als het hard vriest. Maar dan zal het wel weer te koud zijn voor deze zonnekinderen.

Zoals bij een groot aantal soorten uit dit gebied is het opkweken uit zaad zeer moeilijk. De zaden kiemen dikwijls geheel niet. Wat de oorzaak hiervan is, is niet met zekerheid bekend. Misschien moeten ze om te kunnen ontkiemen eerst koud gelegen hebben. Mogelijk moeten de zaden zeer vers gezaaid worden en verliezen spoedig hun kiemkracht. Er is voor liefhebbers die graag experimenteren nog heel wat te ontdekken over het kiemen van de zaden van moeilijke soorten. Als we eenmaal weten hoe het moet is er gewoonlijk geen kunst meer aan, dan kan iedereen het.

Als we van dergelijke moeilijke soorten enkele zaailingen enten op *Peireskiopses*, hebben we er zo een aantal van.

Waarnemingen aan *Rebutia's*-III

A. R. BREDEROO

We vervolgen onze artikelreeks met de bloembouw van de *Rebutia's*. Dat dit onderwerp veel pennen in beroering heeft gebracht, bewijzen wel de vele indelingen en herindelingen die in de loop van tientallen jaren uit de pen van meerdere auteurs gevloeid zijn, om er enige te noemen: Schumann, Britton en Rose, Backeberg, Donald-Buining en ten slotte Buxbaum.

We wilden hier nu niet ingaan op de sinds 1895 gevoerde strijd die ontstond door verschil van mening en inzicht, hoe de *Rebutia*-achtigen moesten worden ingedeeld.

Belangrijk is te weten, wanneer men tot studie van een bepaald geslacht overgaat, hoe de bloem is opgebouwd. Komen er in dit bepaalde geslacht min of meer grote verschillen in bloembouw voor, dan kan het gebeuren dat de deskundige die met deze studie bezig is, naar zijn mening, zo een geslacht verdeelt in twee of meerdere ondergeslachten.

Dit nu was en is nog het grote struikelblok of liever het grote geschilpunt. Voorheen verdeelde men de *Rebutia*-achtigen in een groot aantal ondergeslachten en secties (Backeberg). In *Sukkulentenkunde* VII/VIII p. 96. hebben Buining en Donald dit teruggebracht tot 2 ondergeslachten en 6 secties.

Het hoofdthema wat bij deze indeling geleid heeft tot de verdeling in 2 ondergeslachten, is een wel of niet vergroeid zijn van de stijl met de bloembuis. Alle soorten, variëteiten en vormen worden op grond hiervan onder één van beide ondergebracht.

Buxbaum heeft inmiddels in „die Kakteen“-CVc een wijziging in bovengenoemde indeling aangebracht. Hij verdeelt het geslacht *Rebutia* in 5 secties en 1 subsectie. De verdeling in 2 ondergeslachten is hier dus opgeheven, omdat Buxbaum van mening is dat een vergroeiing van de bloembuis met de stijl geen kenmerk is om er een afzonderlijk ondergeslacht voor te maken. Afbeelding R1 laat u een bloemdoorsnede zien van *R. violaciflora*, kenmerkend is hier de geheel vrijstaande stijl.

Verder is kenmerkend voor de *Rebutia*'s dat de bloembuis en het vruchtbeginsel kaal zijn, een derde kenmerk is dat alle planten die tot deze sectie behoren zelffertil zijn, dat wil zeggen dat ze door zelfbestuiving zaad vormen.

De *Mediorebutia*'s = *Neorebutia*-BEW. zijn een aparte groep, hoewel ze uiterlijk aan de *Rebutia*'s gelijk zijn. Het verschil is te vinden wanneer men de doorsnede van de bloem bekijkt, dan komt men tot de ontdekking, dat de stijl met de bloembuis vergroeid is.

Afb. R4 is een weergave hiervan; het stelt een bloem voor van *R. marsoneri* met een vergroeiing van 6 mm, dit is echter niet het geval bij alle *marsoneri*-planten. Deze soort is nl. zeer variabel, waardoor de lengte van de vergroeiing ook zeer varieert, in vele gevallen is de stijl zelfs in 't geheel niet vergroeid met de bloembuis. Wanneer de stijl over een lengte van ± 1 mm met de bloembuis vergroeid is, kan men hier niet spreken van een konstant kenmerk. Van de 12 vormen die ik in mijn verzameling heb, is er slechts één met bovengenoemde vergroeiing, alle andere vertonen een zeer korte of in het geheel geen vergroeiing.

Mijn studievriend Wilhelm Simon is daarom ook van mening dat *R. marsoneri* zich alleen door haar zelfsterile bloemen van *Rebutia* onderscheidt.

Bij de overige vertegenwoordigers van *Mediorebutia* komt bovengenoemde vergroeiing echter konstant voor. Bij *R. wessneriana* bedraagt ze ± 4 mm, 7 mm bij *R. beryllioides*, (afb. R5), 6 mm bij *R. calliantha* en 6 mm bij *R. kranzeana*.

Buining en Donald rangschikken *R. hyalacantha* ook tot de *mediorebutia*'s. Met deze zienswijze kan ik het niet eens zijn, omdat het zaad van deze plant uitwijst dat ze tot een variëteit van *R. senilis* gerekend moet worden. Ik hoop hier later nog op terug te komen.

In afwijking tot de *Rebutia*'s zijn de *mediorebutia*'s zelfsteriel, ze vormen geen zaad, onderling bestoven geven ze wel zaad.

Afb. A1 toont u een *Aylostera* bloem in doorsnede, vergelijkt u R1 met A1 dan is het verschil duidelijk waarneembaar. De planten die deze bloembouw vertonen, worden bij Donald-Buining ondergebracht in het ondergeslacht *Aylostera*. De kenmerken zijn de volgende. De stijl is gegroeid met de bloembuis. De bloembuis is niet kaal, maar voorzien van haren en borstels in de oksels van de bloembuischubjes.

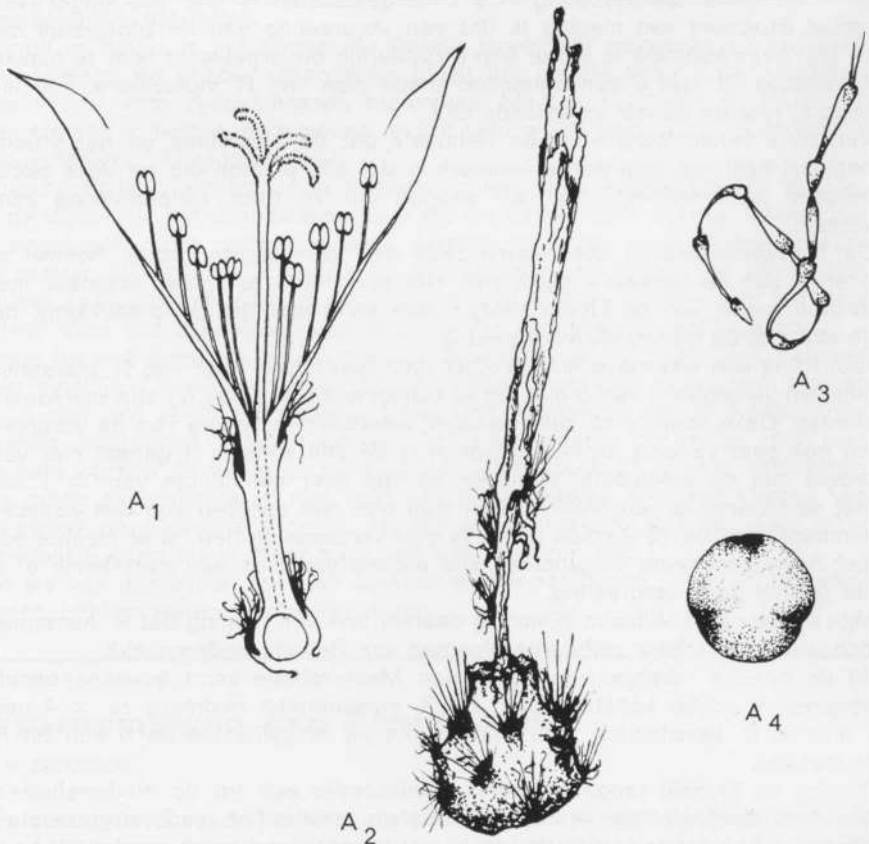
Ook het vruchtbeginsel is van deze haren en borstels voorzien.

Alle *Aylostera*'s zijn zelffertil. Uit kruisingsproeven is gebleken, dat bij kruising met *Rebutia*'s geen zaden gevormd worden, daarentegen met *Digitorebutia* zeer goed zaad gevormd wordt, dat tevens goede kiemkracht heeft.

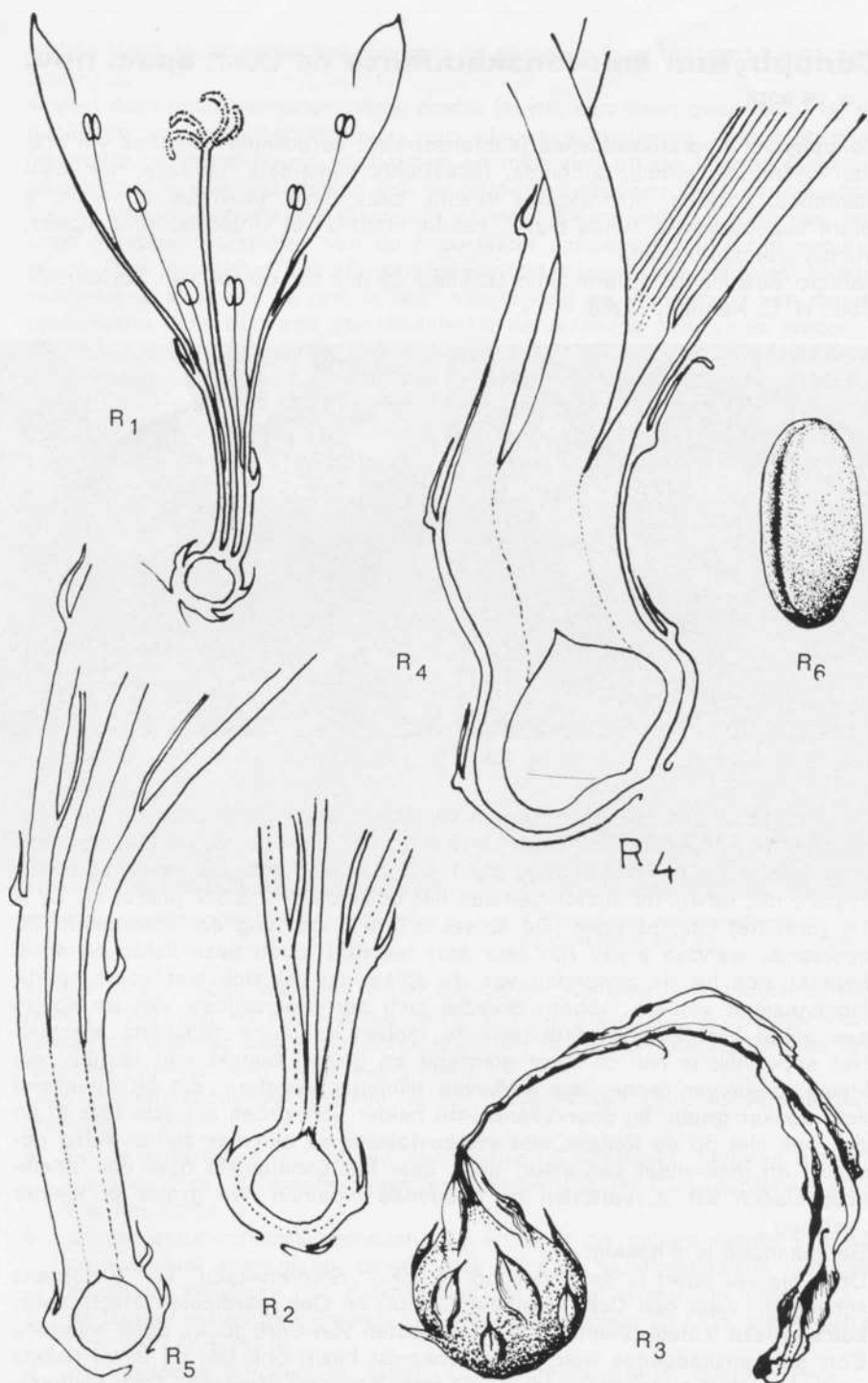
Zoals uit afb. R3 en A2 blijkt, blijft de bloemrest aan de vrucht zitten. Wanneer de zaden rijp zijn verteert de vruchthuid, alleen het onderste gedeelte blijft nog aan de plant zitten, waardoor de zaden als het ware in een schotel bijéénzitten.

Uiteraard is de vrucht bij de *Rebutia*'s kaal, daarentegen bij de *Aylostera*'s voorzien van haren en borstels.

Afb. A3 laat u zo een haar zien, sterk vergroot, ze bestaat uit doorschijnende cellen als kralen aan elkaar geregen.

A1. Bloemdoorsnede van *Aylostera kupperiana* ($2\frac{1}{2} \times$). A2. Vrucht met bloemrest van *Aylostera fiebrigii* ($5 \times$). A3. Sterk vergroot haar van het vruchtbeginsel. A4. Sterk vergrote stuifmeelkorrel van *Aylostera kupperiana*. R1. Bloemdoorsnede van *Rebutia violociflora* ($3 \times$). R2. Detail van R1, hier geen vergroeiing van stijl en bloembuis. R3. Vrucht met bloemrest van *Rebutia seniles* ($5 \times$).

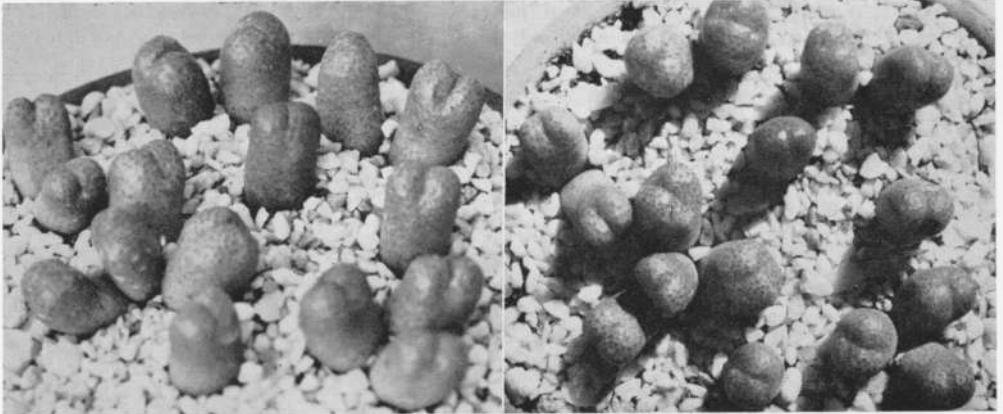
R4. Detail van *Rebutia marsoneri* bloem, Exemplaar met duidelijke vergroeiing (10 x). R5. Detail van *Rebutia berylloides*, met duidelijke vergroeiing (4 x). R6. Stufmeelkorrel van *Rebutia marsoneri*, sterk vergroot.

Conophytum smorenskaduense de Boer, **spec. nov.**

H. W. DE BOER

Conophytum smorenskaduense (subfenestrata); corpuscula obovidea vel breviter cylindrica, viridia, subnitida, fenestrellis numerosis, parvulis, non confluentibus, subaltis, atroviridibus vestita, lobis binis, brevibus, convexis, a latere subapplanatis; flores diurni, petalis lilacinis vel violaceis, infra albidis; fructus quinquelocularis.

Habitat: Bushmanland, farm Smorenskadu, 25 mijl ten oosten van Springbok.
Coll.: H. C. Kennedy, 1968.

1 *Conophytum smorenskaduense* 1 x foto: de Boer

2 *Conophytum smorenskaduense* 0.9 x foto: de Boer

De corpuscula zijn gelijkmatig groen van kleur, omgekeerd eivormig tot bijna cilindrisch; van boven enigszins hartvormig met 2 korte, afgeronde, een weinig zijdelings afgeplatte lobben, die 1 á 2 mm lang zijn; de lengte bedraagt $1\frac{1}{2}$ á 2 cm, terwijl de afmetingen aan het bovineinde 1 á 1.2 (dikte) bij 1.2 á 1.4 (breedte) cm bedragen. De spleet is 3 á 6 cm lang en ingezonken; de opstaande wanden ervan zijn zeer kort behaard, doch deze lichte beharing beperkt zich tot de zijwanden van de spleet en zet zich niet voort op de binnenkanten van de lobben; doordat zich aan weerszijden van de spleet een lichte indeuking bevindt, zijn de lobben enigszins zijdelings afgeplat. Het oppervlak is min of meer glanzend en geheel bedekt met talrijke, vrij kleine, ongeveer ronde, **iets verheven** miniatuur-vensters, die bij opvallend licht donker groen, bij doorvallend licht helder licht groen zijn (zie foto 4) en die, ook niet op de lobben, **niet samenvloeien**; de bloemen zijn overdag geopend en rose-violet van kleur, doch daar het benedenste deel der bloemkroonbladen wit is, vertonen de geopende bloemen een groter of kleiner „wit oog”.

De zaaddoos is **5-hokkig**.

Deze nieuwe soort is gevonden op de farm „Smorenskadu” (= 's morgens schaduw), waar ook **Con. kennedyi** (L. Bol) en **Con. pardicolor** (Fisch. voorkomen (deze laatste tevens 10 mijl ten oosten van Springbok), doch waarmee *Con. smorenskaduense* weinig overeenkomst bezit; ook met de in de naaste omgeving van Smorenskadu (nl. op de farm Komgas) groeiende **Con. vanheerdei** (Tisch.) heeft *Con. smorenskaduense* geen overeenkomst (behalve de talrijke miniatuur-vensters en de bloemkleur), daar *Con. vanheerdei* geen

lobben bezit en enigszins spoelvormig tot eivormig (mer het spitse eind naar boven) is.

Ik deel deze bijzonderheden mede, omdat (in het algemeen gesproken) bij de publicatie van de beschrijvingen van nieuwe conophyten lang niet altijd fotografische afbeeldingen voorkomen en men zich uit de latijnse diagnose alleen moeilijk een voorstelling van de bijzonderheden van het uiterlijk voorkomen van de betreffende plant kan vormen; hierop zijn gelukkig ook wel uitzonderingen, aangezien van de twee laatst genoemde foto's zijn gepubliceerd. Daar bovendien van alle drie genoemde ruimschoots materiaal in mijn verzameling aanwezig is, kon ik door vergelijking en met behulp van de gepubliceerde beschrijvingen gemakkelijk tot de vermelde conclusies komen.

Moeilijker echter was de vergelijking met een bij **Namies** (Bushmanland) \pm 70 mijl ten oosten van Smorenskadu en in Klein Namaland (nadere plaatsaanduiding onbekend) gevonden conophyt, welke tot dezelfde groep (**subfenestrata** Tisch.) behoort, nl. met **Conophytum subfenestratum** Schwant., welke dezelfde bloemkleur vertoont en welke weliswaar nergens meer in cultuur

3 *Conophytum smorenskaduense* 3.9 x foto: de Boer

4 *Conophytum smorenskaduense* bij doorvallend licht 3 x foto: de Boer

schijnt te zijn, doch waarvan in het tijdschrift „Kakteen und andere Sukkulanten“ 1938, pag. 41 een foto en een beschrijving door Dr. A. Tischer voorkomen en waarvan ook Prof. Schwantes zelf in zijn „Flowering Stones and Mid-Day Flowers“ een beschrijving geeft.

Con. smorenskaduense verschilt echter duidelijk van *Con. subfenestratum*, doordat:

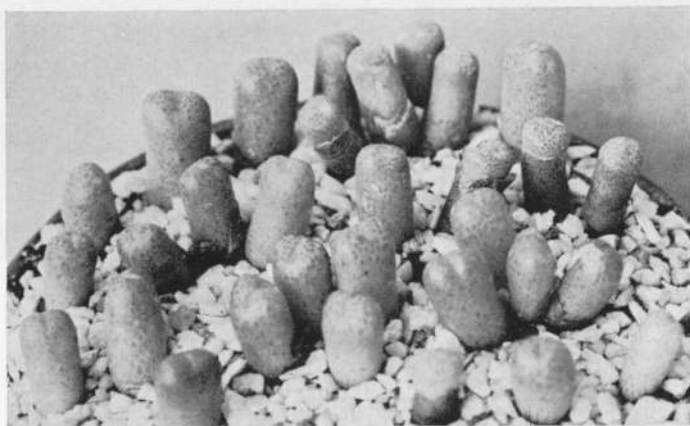
- op de binnenkant der lobben geen beharing voorkomt, hetgeen volgens de door Prof. Schwantes gegeven beschrijving bij *Con. subfenestratum* wel het geval is.
- de miniatuur-vensters verheven zijn en over de gehele lengte van het corpusculum voorkomen, terwijl deze bij *Con. subfenestratum* niet verheven zijn en alleen (ev. voornamelijk) de lobben ermee zijn bedekt.
- de lobben enigszins zijdelings zijn afgeplat, hetgeen bij *Con. subfenestratum* niet het geval is.
- de zaaddoos 5-hokkig is, terwijl *Con. subfenestratum* volgens Prof. Schwantes een 4-hokkige zaaddoos bezit.

Op dezelfde farm Smorenskadu is door de heer Kennedy in **rotsspleten** en

onder stenen (d.w.z. in de smalle spleet langs de beneden-rand van op de grond liggende stenen) een, soms in ongeveer horizontale stand groeiende, conophyt gevonden, welke voglens hetzelfde grond-schema als *Con. smorenskaduense* is gebouwd, doch welke, zoals de planten aldaar ter plaatse hun uiterlijk voorkomen vertonen, met *Con. smorenskaduense* betreffende de volgende eigenschappen verschillen: de kleur is lichter en engszins geelachtig groen; het oppervlak is minder glanzend; de vorm is geheel sylindrisch; de lobben zijn korter; de miniatuur-vensters zijn kleiner en voornamelijk aan het bovineinde talrijker.

Zij worden door mij als een, tengevolge van de typische groeiwijze ontstane, **vorm** van *Con. smorenskaduense* beschouwd en daarom **Conophytum smorenskaduense forma rimarium** genoemd (naar rima = spleet) — (zie foto 5).

Aangezien na een halfjarige cultuur in mijn kas enkele van genoemde verschillen iets minder duidelijk beginnen te worden, moet het m.i. niet uitgesloten worden geacht, dat bij voortgezette cultuur hier in West-Europa de verschillen, misschien niet geheel, maar toch in iets grotere mate dan thans het geval is, zullen verdwijnen. Dit neemt niet weg dat, zoals bedoelde planten daar in Zuid-Afrika groeien en ter plaatse worden aangetroffen, zij in dat stadium een duidelijk afwijkende vorm van *Con. smorenskaduense* vertegenwoordigen en wanneer zij niet tegelijk met *Con. smorenskaduense* en niet door dezelfde persoon waren ontdekt, zij wellicht als een aparte soort zouden zijn beschouwd.

5 *Conophytum smorenskaduense forma rimarium* 1 x
foto: de Boer

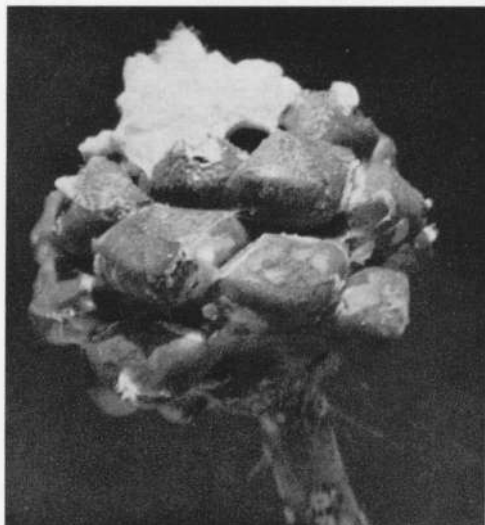
Van vele, in de loop der achter ons liggende jaren, ontdekte „nieuwe” conophytum-soorten bestaat alleen een latijnse diagnose, welke zonder fotografische afbeelding(en) is gepubliceerd; bovendien zijn sommige van deze nieuwe soorten óf niet, óf niet meer, óf slechts in één enkele verzameling in cultuur, zodat vergelijking van later door andere personen gevonden planten met reeds beschreven soorten moeilijk, soms zelfs onmogelijk is en de juiste naamgeving grote moeilijkheden ondervindt.

Het is daarom bij de identificatie van „nieuwe” en ook bij de her-ontdekking van oude, doch uit de cultuur geraakte, soorten **van groot belang, dat de beschrijving van elke conophytum-soort of variëteit verduidelijkt wordt met behulp van één of meer goed gelijkende fotografische afbeeldingen.**

It is of great importance that in future every publication of the description of a *Conophytum*-species or variety should be illustrated by one or more photographs.

Enten op Peireskiopsis

W. STERK

Afb. 1. *Ariocarpus lloydii* op *Peireskiopsis*, 4 jaar oud.

Over dit onderwerp is de laatste jaren nogal eens geschreven.

Degenen die het gelukt is, wil niet anders meer dan zijn zaailingen op deze onderstam enten. Er zijn nog altijd liefhebbers die er niet van willen weten.

De soort die we gebruiken is onder de naam *Peireskiopsis spathulata* in de verzamelingen te vinden. Ik ben er nog niet geheel zeker van of deze naam juist is. Volgens Backeberg heeft deze soort evenals *Opuntia tunicata* papierachtige huisjes om de doorns. Ik heb dit nog nooit bij mijn *Peireskiopsis* gezien. Backeberg schrijft ook dat voor het enten *Peireskiopsis velutina* geschikt is. Deze soort wordt beschreven met lange haren op de areolen. Ik bezit een plant die dit kenmerk vertoont. Ze groeit nog sneller dan de soort die voor onderstam van zaailingen gebruikt wordt en is ook iets dikker. Het lukt mij niet zo goed op deze plant zaailingen te enten. De afb. 37 in *Die Cactaceae I* van Backeberg is zeker niet deze soort maar dezelfde die wij nu gebruiken als entstam. Het zou mij niet verbazen als het plantje waarop we enten tot een nog onbeschreven soort zou behoren. Er is in de zuidelijke staten van Mexico, waar *Peireskiopsis* vandaan komt in de laatste jaren schijnbaar niet veel aan cactusonderzoek gedaan.

Peireskiopsis mag niet geheel droog staan, ook niet in de winter. De grond moet vruchtbaar zijn. De temperatuur kan in de winter gerust tot 10° C dalen. Bij lagere temperatuur en te droge grond verliezen ze het blad en zijn dan in het voorjaar moeilijk aan de groei te krijgen. Een verwarmingskabeltje in de grond en regelmatige controle van de vochtigheid van de grond kan deze narigheid voorkomen.

Zowel de te enten zaailingen als de entstammetjes moeten goed aan de groei zijn. De zaailingen moeten kort boven de wortel worden afgesneden.

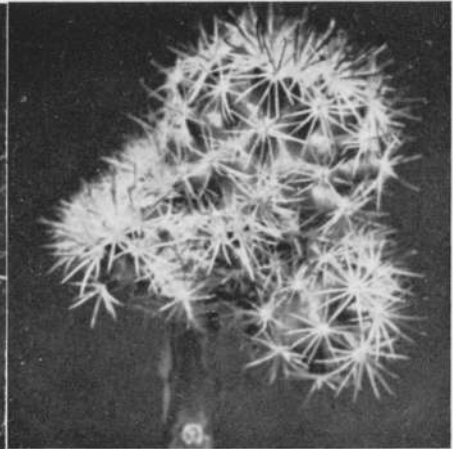
Het voordeel van het enten op *Peireskiopsis* is, dat de geënte plantjes dikwijls direct gaan spruiten. Ook soorten, die anders pas op latere leeftijd of zelfs in het geheel geen spruiten vormen doen het geënt op *Peireskiopsis* meestal wel. Daardoor kan uit één zaailing een aantal geënte plantjes worden gekweekt. Zie hiervoor de afbeelding van *Mammillaria whrightii*.

Van dit plantje zijn er reeds enkele geënt. Het enten van stekken op *Peireskiopsis* lukt mij meestal niet. Ook de soorten van het geslacht *Notocactus* doen het bij mij zeer slecht. Dikwijls gaan ze niet aan, en als ze dat wel doen, groeien ze meestal nog minder dan de ongeënte zaailingen.

Zeer goed groeien de meeste *Mammillaria* soorten. *Coryphantha*, *Escobaria*, *Lobivia*, *Echinocereus* en vele anderen.

Afb. 2. *Mammillaria whrightii*, als zaailing op *Peireskiopsis* geënt 1,5 x

Afb. 3. Dezelfde plant drie maanden later 1 x.

Het is wel noodzakelijk dat de zaailingen niet te groot zijn.

Volgens mijn ervaring haalt het niet veel uit plantjes die groter zijn dan 3 tot 5 mm nog op *Peireskiopsis* te enten.

Het is niet nodig de geënte plantjes reeds in het eerste of tweede jaar over te enten op een dikkere entstam.

Ik heb reeds meerdere keren plantjes op dit onderstammetje in bloei zien komen. De afgebeelde *Roseocactus lloydii*, een als zaailing zeer langzaam groeiende soort staat nu voor het vierde jaar op hetzelfde stammetje. Dit jaar kreeg het plantje flink wat wol in de kop. Ik verwachtte bloemen. Helaas is dat nog niet het geval geweest. Dus nog maar een jaartje afwachten.

Ook de kamerkwekers kan ik *Peireskiopsis* aanbevelen. Ze zijn in de huiskamer 's winters dikwijls nog beter te houden dan in de kas.

Misschien hebben andere liefhebbers andere ervaringen opgedaan. Laat het eens weten. Uit de ondervinding van anderen kunnen we veel leren.

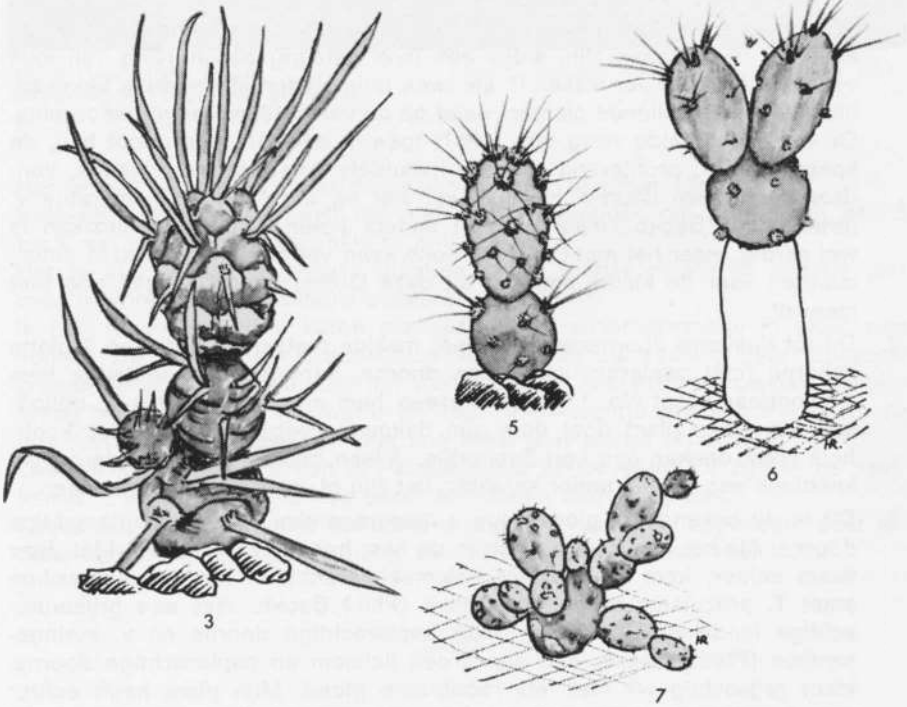
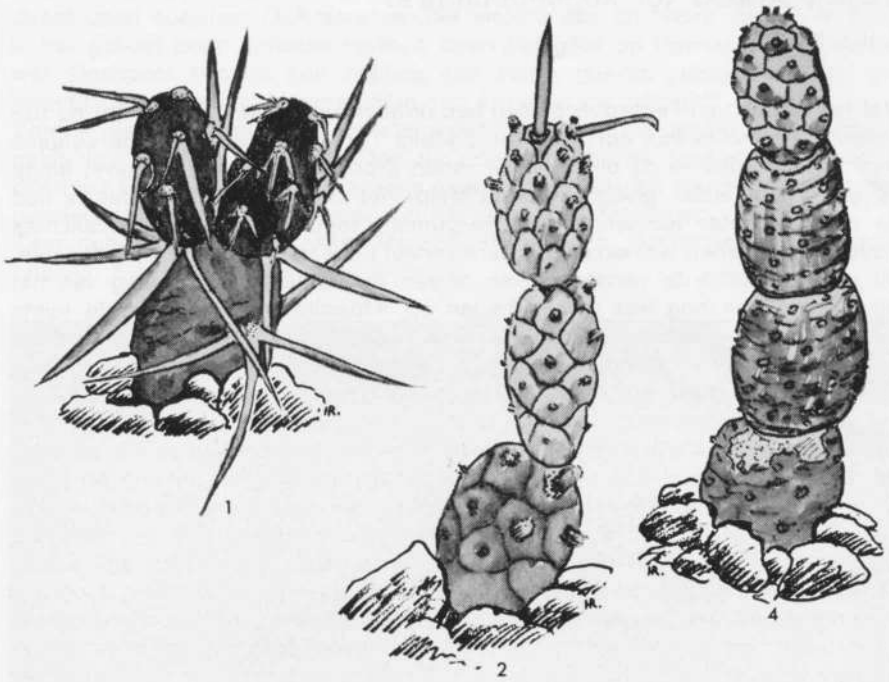
Tephrocacti (of kogel-opuntia's)

H. H. L. RAKERS

Met het zaaien van Tephrocactussen heb ik nooit veel geluk gehad. Tot nu toe scoorde ik slechts een opkomst van 1 stuks *T. nigrispinus*. Ik zaaide volgens diverse methodes — de dikke harde zaden droog in de grond, of eerst enige dagen in lauw water gelegd — niets hielp. Het zaad is vrij duur, dus ik had de plantjes beter kunnen kopen. (Argument tegen het zaaien). Misschien moeten deze zaden wel eerst een darmkanaal passeren om te kunnen kiemen. Dit is gemakkelijk te verwezenlijken, alleen de verdere behandeling van het zaad levert dan nog wat moeilijkheden op. Mogelijk weet iemand de juiste — altijd raak — methode. Of is er vaak „voos” zaad? Voor de kleine kasbezitters zijn het ideale planten, die goed gekweekt, als bergplant van vaak 4000 m hoogte tegen koude bestand zijn. (Eenmaal zelfs -5° C). Ik geef ze vrij weinig water en voor de rest een zo zonnige stand als mogelijk. Dan pas komen de typische schutkleuren goed tot ontwikkeling, evenals de bedoorning, die zeer verschillend kan zijn: papierachtig, harig, stekend, lijkend op houtspaanders, of praktisch geheel afwezig. Wel zijn er altijd de glochiden, die hele kleine, meest bruine, bundeltjes stekende haartjes, het kenmerk der Opuntioideae. Ze zullen de kas niet gauw uitgroeien, en vormen een aardig contrast tegen de gebruikelijke bataljons bolcactussen op het tablet. Gooi uw overblijvende stukken *Opuntia exaltata* of *subulata* niet weg, de Tephrocactussen kunnen hier prima op geënt worden. De venijnige dorens mogen gerust af geknipt worden.

Hiernaast enkele schetsen van exemplaren, die momenteel in mijn bezit zijn.

1. Een aardappelachtig geval waarin bij wijze van versiering wat hout-splinters in gestoken zijn, aldus een (niet geldige) beschrijving van mijn vader. (Hij gaat liever vissen!). De twee jonge leden afzonderlijk bekeken, lijken wel verschillende planten, gelet op de verschillend lange bedoorning. De rechtse groeide vorig jaar (1967) toen ik de plant pas gepot had, de linkse dit jaar, profiterend van een inmiddels versterkt wortelgestel, vandaar de forsere doorns. Hij lijkt wel wat op afb. 417, *T. glomeratus* v. *atratospinus* Backb., maar zal wel anders heten. Dit Kakteenlexikon is wel aardig, maar het moet mij hier eens even van het hart, dat echt determineren voor de kleine amateur uit deze Duitse beschrijvingen nog niet meevalt.
2. Dit tot dusverre doornloze exemplaar maakte plotseling in de top 2 platte scherpe (niet papierachtige) grijze doorns, vermoedelijk, omdat ik hem dit voorjaar naast No. 1 zette. Ik kreeg hem als *T. articulatus* v. *obligacanthus*. Deze plant doet door zijn dakpansgewijze plaatsing der knobbels sterk denken aan een *Euphorbia*. Alleen hebben bij de *E.* dergelijke knobbels een geheel ander karakter, het zijn nl. podariën of bladvoeten.
3. Dit is de bekende *T. glomeratus* v. *papyracantha* met zijn papierachtige doorns. Als het een beetje waait in de kas, hoor je ze ritselen! Met deze naam echter, kom ik ook niet helemaal terecht. In het Kakteenlexikon staat *T. articulatus* v. *papyracanthus* (Phil.) Backb. met een grijsbruinachtige huidskleur en zuiver witte papierachtige doorns en v. *syringacanthus* (Pfeiff) Backb. met een groen lichaam en papierachtige doorns, kleur grijsachtig wit met iets roodbruine gloed. Mijn plant heeft echter een \pm grijsbruine huid en grijsachtig witte, iets roodbruine papierachtige

doorns. (Te zien met een vel wit papier achter de plant gehouden). Waarschijnlijk bestaan er tussen de beschreven vormen allerlei overgangen.

4. Dit is vermoedelijk de *v. calvus* of *inermis*.
5. Dit is nog maar een kleine stekje, dat schuilgaat achter een groot etiket *T. dimorphus pseudorauppianus*. Hij is grijsgroen met roodbruine doorns.
6. Toen ik deze stek kreeg (1 lid) zag deze er erg zwak uit, en heb ik hem geënt op een of ander stuk *Opuntia*. Hij pakte meteen en er kwamen twee donker grijsgroene leden op. Het is *T. subinermis*.
7. Dit is geen handjevol groene capucijners, maar het alleraardigste plantje *T. minuta*, die het heel goed doet. Pogingen om hem op *Pereskioopsis spathulata* te vermeerderen, mislukten echter. Ik weet niet waarom.

De 3LK 1968 te Houthalen

J. DE GAST

Bij mijn aankomst op het Domein Hengelhoeve — ik ben nog een reiziger die het van openbare vervoermiddelen moet hebben dus was het tegen vier uur toen ik er aankwam — was het al een drukke bedoening in de hal. Voor een tafel met kaartenbakken stonden enige deelnemers te wachten op de afhandeling van de ontvangstceremonie; achter de tafel het "ontvangstkomitee" met in het midden de heer Blomme. Een vluchtige blik op diens gelaat was voldoende mij volledig in te lichten over de gang van zaken. Het ging ongetwijfeld naar wens. Ik keek er dus helemaal niet van op toen hij vertelde te verwachten meer dan tweehonderd overnachtingen te kunnen boeken. En met op de achtergrond de wetenschap, dat de Belgische liefhebbers vier maanden tevoren nog niet wisten waar de 3LK op 21 en 22 september gehouden moest worden, kan het niet anders, of het moet voor de organisatoren een grote voldoening zijn geweest de liefhebbers uit alle windrichtingen te zien toestromen.

Het was een prachtig begin van dit kaktusgebeuren. De ontvangst verliep vlot, omdat voor de deelnemers die waren ingeschreven — en dat was gelukkig met 80% het geval — de slaapplekken gereserveerd waren, zodat het hun weinig tijd kostte, de bagage kwijt te raken en ieder al heel wat gesprekken met oude en nieuwe kennissen achter de rug kon hebben, inclusief het praatje onder het avondmaal, voordat kort na zeven uur de heer Blomme — voorzitter van de Belgische organisatiecommissie — de 3LK officieel opende.

Voor het eerst was eruit het Frans-talige deel van België meerdere deelnemers aanwezig en bovendien enige deelnemers uit Zwitserland, zodat de heer Blomme zijn toehoorders in drie talen moest welkom heten. Bijzondere aandacht verleende hij aan de aanwezigheid van Dr. Schütz, voorzitter van de Tsjecho-Slowaakse vereniging Kaktusy.

De zaterdagavond bracht een voordracht van de heer W. de Cocker over de "Studie van enkele geslachten aan de hand van de zaadstructuur". Geïllustreerd met zeer duidelijke dia's toonde hij ons de overeenkomsten in de bouw van het zaad bij verwante soorten. Het onderzoek is een zeer tijdrovend werk, maar de resultaten zijn de moeite waard.

Voor het eerst in de geschiedenis van de 3LK werd er aandacht besteed aan de "andere" sukkulenten. Onder leiding van de heer W. Simon wandelden wij met grote stappen door het rijk der "Andere Sukkulente" en bekeken van alle families enige der markantste exemplaren. Te oordelen naar de belangstelling voor deze voordracht hebben de vetplanten heel wat aanhangers onder de 3LK-gangers, speciaal bij de dames.

Na afloop der voordrachten is er tot na middernacht druk gepraat over de liefhebberij en alles wat daarmee samenhangt.

De zondagmorgen begon met een lezing van de heer A. Blanc uit Lausanne "Mijn parodiaverzameling". Na een inleiding over de geschiedenis van het geslacht *Parodia* toonde de heer Blanc een serie dia's van planten uit zonnige verzamelingen. Dat hij erin slaagde dit op treffende manier te doen zou later blijken: bij de ruilbeurs was er een ongekend grote belangstelling voor de parodia's. Als hij ook zoveel succes heeft met het aanprezen van de schoonheid van het Meer van Genève — of zoals hij met nadruk noemde Lac Léman — verdringen zich daar volgend jaar de kaktusliefhebbers.

De voordracht van de heer W. J. Sterk over "Verwantschappen bij het geslacht *Echinocereus*" is het begin van een poging ons een nieuwe kijk te geven op dit geslacht.

Het is heel moeilijk bij veel van deze planten herkenningspunten te vinden en de heer Sterk probeert dit door deze te zoeken in de vorm van de bloem. Velen zullen met mij benieuwd zijn naar zijn verdere onderzoekingen.

Voordat de heer Blomme het einde van de konferentie aankondigde met een dankwoord aan allen die de 3LK hadden doen slagen — sprekers, vertalers, werkers achter de schermen en de Directeur van "Hengelhof" — sprak Dr. Schütz de aanwezigen toe in de franse en duitse taal om te danken voor de hartelijke ontvangst.

Het officiële gedeelte van de 3LK eindigde met de overdracht van de organisatie aan de Nederlandse commissie, die volgend jaar als gastheer van de 3LK optreedt.

De heer Ewals wees er op, dat de belangstelling van de liefhebbers voor de 3LK een stijgende lijn vertoont, waaruit wij op mogen maken, dat de konferentie in een behoefte voorziet. Hij sprak dan ook de hoop uit, dat vele deelnemers op de 3LK 1969 in Nederland weer van de partij zullen zijn.

Na het middagmaal maakte ieder zich gereed voor de "ruil- en koopbeurs". En wat voor één! Als ik dit vergelijk met de eerste in Well..... Sommige deelnemers verschenen met een enorme hoeveelheid planten en wanneer ik dan naga, hoeveel tijd ik nodig heb — en te kort kom — voor mijn eigen kleine verzameling, vraag ik bezelf af: "Hoe spelen zij dat klaar en waar moet dat over een paar jaar naar toe als dat zo doorgaat?". Een ding is nu reeds duidelijk: rustig ruilen is onder de huidige omstandigheden al niet meer mogelijk en daar zal volgend jaar iets aan gedaan moeten worden.

Toch is deze beurs een goed besluit van onze 3LK. Want wat is een bijeenkomst van kaktusmensen zonder kaktussen? Dat is immers juist datgene wat ons samenbrengt? Daarom zie ik vol vertrouwen de volgende 3LK-ronde tegemoet. U ook?

Tot ziens in 1969.

Oprichting van de afdeling West-Brabant

Reeds enige tijd zijn er pogingen ondernomen om een afd. West-Brabant van Succulenta op te richten.

Uit alle richtingen van West-Brabant waren de liefhebbers(sters) van cactussen en andere vetplanten ter vergadering bijeen te Oudenbosch.

Dat er een zeer grote behoefte bestond aan de oprichting, bleek al zeer spoedig.

De heer Defesche opende de vergadering en deelde mee dat de landelijke voorzitter ir A. T. H. Blauw verhinderd was wegens hoofdbestuursvergadering te Utrecht, terwijl hij schriftelijk mededeelde lid te willen worden van de op te richten afdeling.

Hierna sprak hij een kort openingswoord en kon in zeer vlot tempo de agenda afwerken.

De achttien liefhebbers(sters) die aanwezig waren gaven zich op als lid, terwijl nog zeven nieuwe leden toetraden tot de afdeling en tevens tot Succulenta.

Besloten werd dat de afdelingscontributie f 7,50 per jaar zou bedragen en voor het resterende van 1968 nog f 2,50 te betalen, dat terstond werd afgedragen.

Door de fa. Hoeckx uit Antwerpen werd een prachtige *Rhipsalis furfuraceus* geschenken die bij verloting door mevr. Janssen-de Kok werd gewonnen.

Hierna werd door de heer Onderdenwijngaard nog dia's vertoond, die hij gemaakt had tijdens zijn reis naar Teneriffe, een der Canarische eilanden.

Verder werd als bestuur gekozen:

de heer J. H. Defesche, voorzitter, Kruislandseweg 20, Wouw;

de heer E. A. Janssens, secretaris, Bergen 17, Terheyden (N.Br.);

mevrouw B. v. d. Avoird, penningmeesteresse, Kleine Krochten 3, Breda.

Lidmaatschap 1969

Leden van Succulenta, die hun lidmaatschap voor 1969 niet wensen te verlengen, worden er aan herinnerd, dat het lidmaatschap moet worden opgezegd **vóór 1 december 1968**, schriftelijk aan de ledenadministratie van Succulenta, Koningsweg 2, Beekbergen, én aan het bestuur van de afdeling, waartoe het lid behoort.

Bestuursmededeling

In verband met de centrale contributie-inning worden de penningmeesters van de afdelingen verzocht de eventueel nog in hun bezit zijnde lidmaatschapskaarten terug te zenden aan de Algemeen Penningmeester, Doornstraat 172 a, Scheveningen.

Uit de afdelingen

EINDHOVEN

Op maandag 7 oktober had de beoordeling plaats van onze jaarlijkse zaaiwedstrijd. De resultaten waren weer beter dan de vorige. Dit bewijst wel dat de leden door deze wedstrijd worden aangemoedigd het ook eens met zaaien te proberen en ook dat ze na een paar jaar reeds heel wat ervaring hebben opgedaan. We kunnen het andere afdelingen dan ook aanbevelen ook eens een zaaiwedstrijd te houden. Het plan bestaat volgend jaar ook een wedstrijd in enten op Pereskopsis te houden.

Bij de beoordeling wordt niet alleen rekening worden gehouden met het aantal verkregen zaailingen, maar ook de grootte en de kwaliteit van de plantjes wordt beoordeeld. Het grootste aantal plantjes was 132 uit \pm 200 zaden. Voor iedereen die met het resultaat voor den dag durfde komen was een plant als prijs beschikbaar. Dit jaar konden **dertien** prijzen worden verdeeld.

Na de koffiepaauze werden nog een aantal meegebrachte planten besproken.

ROTTERDAM

Op onze bijeenkomst 12 oktober was de afdeling Rijn- en Delfland bij ons op bezoek. Dit is een bij uitstek gezellige, nuttige avond geworden; bij prettige conversatie werden bestaande vriendschapbanden versterkt en nieuwe gesloten.

De bijeenkomst werd geopend door de voorzitter met een woord van welkom aan de Haagse Vrienden, waarna hij voorstelde een forum te houden, bestaande uit een voorzitter en vier leden, twee leden uit de afd. Rijn- en Delfland en twee uit onze afdeling. De vragen kwamen spoedig los, werden be-

antwoord en gaven aanleiding tot algemeen gesprek.

Na een pauze, gedurende welke een groot aantal planten werden verloot, volgde een test over plantennamen bij dia's. Deze test was in twee afdelingen gesplitst, zodat, zowel beginners als gevorderde liefhebbers er aan mee konden doen.

Aan het eind van de avond sprak zowel de voorzitter van Rijn- en Delfland als de voorzitter van onze afdeling mede namens alle aanwezigen de voldoening uit over het slagen van dit samenzijn en het vertrouwen dat in de toekomst meerdere van deze bijeenkomsten plaats zullen vinden.

J. L. de Slegte.

NOORD LIMBURG

In augustus werd door onze afdeling een bezoek gebracht aan een tweetal kwekerijen in het Westen des lands.

In de voormiddag was het bedrijf van de heer Donkelaar te Werkendam doelwit. De zeer grote collectie cactussen en andere vetplanten van mini tot maxi werd door de leden met veel interesse en bewondering bekeken. Ook de dames, die het gezelschap completeerden, bleven hierbij niet achter. In de middagpauze werd de inwendige mens versterkt met Hollandse nieuwe en ander identiek materiaal.

Daarna zette de karavaan zich weer in beweging richting Schipluiden. Na Schiedam voerde de weg door een waterrijk polderland. Dat hier de eenden niet alleen in hun element waren maar ook een zeker aanzien genoten, bleek uit het feit dat het verkeer voorrang verleende aan overstekende eenden en het tegemoet komende "lelijk eendje", dat het peleton aanvoerde.

Voorzitter: Ir. A. F. H. BLAAUW, Bredaseweg 54, Rijsbergen N.Br.

Vice-Voorzitter: Dr. H. VAN BEEK, Bootenmakersstraat 89, Zaandam.

Secretaresse-ledenadministratie: Mevrouw E. A. M. VERDUIN-DE BRUYN, Koningsweg 2, Beekbergen, Telefoon 05766—1840.

2de Secretaris: J. DE GAST, Graaf Gerhardstraat 10, Venlo.

Penningmeester: H. G. HELLEDOORN, Doornstraat 172 a, Scheveningen, Postrekening 68 05 96 of rekening 325, Raiffeisenbank, Keizerstraat 122, Scheveningen.

Redacteur: W. STERK, Wevestraat 89, Stiphout (post Helmond), Telefoon 04920—23903.

Bibliotheecaresse: Mevrouw H. VRIESENDORP VAN AALDEREN, Ligusterlaan 2, Oostvoorne.

Het lidmaatschap kost voor de leden in Nederland en België f 10,— en voor leden in het buitenland f 15,— per jaar met gratis maandblad „Succulenta“.

Kopij moet uiterlijk de 18de van de maand in het bezit van de redacteur zijn.

Na enige omzwerfing werd het bedrijf van de heer Bravenboer "ontdekt". Een nieuw, nog gedeeltelijk in opbouw zijnd, mooi bedrijf met een groot assortiment goed gekweekte cactussen en andere vetplanten. Ook hier werden enkele genoegelijke uren doorgebracht.

Ondanks het mistroostige weer, dat de hele dag het hemelwater rijkelijk deed neerstromen, bleef de stemming goed en menig plantje, ja zelfs onbedoornd, verhuisde naar het "....." Zuiden, om daar de diverse verzamelingen nog meer te verrijken.

J. H. Slabbers, secr.

VRAAG EN AANBOD

Wie kan mij Bull. cacteophil Belgas 1933 lenen?

L. C. Korevaar,
Kramsvogellaan 6, Den Haag.

Antiquariaat JUNK,

Postbox 5, Lochem

zoek Succulenta jaargang 1-6,
18-19, 24-29 of
een complete serie.

Fa. Gebroeders van Straalen

Utrecht, Daalseweg 140. Tel. 030-441578

Uitgebreid sortiment cactussen waaronder diverse soorten entstammen. Aan verzamelaars kan i.v.m. tekort aan personeel uitsluitend worden geleverd op de kwekerij. Zondags gesloten.

Succulenten-kwekerij

H. van Donkelaar
Werkendam Tel. 01835-430

Vraagt sortiments- en zaadlijst
Nieuwe importen aangekomen
Zondags gesloten

CACTUSZAAD OOGST 1968

Onze nieuwe geïllustreerde zaad-catalogus bevat alweer talrijke zeldzaamheden, zoals:

Mam. pulliamata,
M. roseocentra,
M. wilcoxii,
M. microcarpa v. auricarpa,
Phellosperma tetrancistra,
Utahia sileri,
Neogomesia agavioides,
Ariocarpus scapharostrus,
Submatucana myriacantha,
Parodia taratensis,
Neochilenia glauca,
Sulcorebutia breviflora,
Sulco. polymorpha,
Sulco. totorensis, etc.

Gratis geïllustreerde zaad-catalogus op aanvraag

Mr. C. De Herdt, Kaphaanlei 80,
MORTSEL-Antw., België.

D. BOUWMAN

IMPORT - EXPORT

Grote sortering Cactussen
en prima Vetplanten

VAN KOPPENWEG 4 - NAALDWIJK
Telefoon 01740-5168

CACTUSKWEKERIJ

A. N. BULTHUIS & CO. C.V.
PROVINCIALEWEG OOST 8, COTHEN (U.)
TELEFOON 03436-267

Uitgebreid sortiment vetplanten en cactussen, speciaal *mammillaria's*
Sortimentslijst op aanvraag

WAT BETEKENT DIE NAAM

DOOR L. C. KOREVAAR

132 pag. met plm. 4000 verklaringen van de botanische namen van succulenten

Het boek wordt U toegezonden na ontvangst van f 3,50 per postwissel of storting op postrekening 70806 t.n.v. Mevr. E. A. M. Verduin-de Bruyn, Koningsweg 2, Beekbergen.